

[שם, פסוק כה] "וזרעתי לי בארץ, ורחמתי את לא רוחמה" — הרי שבטלה גזירת "לא רוחמה".

[שם] "ואמרת לי לא עמי", עמי אתה" — הרי שבטלה גזירת "לא עמי".

אמר רבי יוחנן: אוי לה לרבנות [לשררה], שמקברת את בעליה. שאין לה כל נביא ונביא שלא קיפח [קבר] ארבעה מלכים בימיו. כלומר, שהנביא מאריך ימים יותר מארבעה מלכים שנקברו בימיו. כי המלכים, כיון שהם מתנשאים בשררה, הם מתים בפרק זמן קצר.

שנאמר [בישעיה א]: "חזון ישעיהו בן אמוץ, אשר חזה על יהודה וירושלים, בימי עוזיהו, יותם, אחז, יחזקיהו, מלכי יהודה.

אמר רבי יוחנן: מפני מה זכה ירבעם בן יואש מלך ישראל להמנות עם מלכי יהודה? [מפורש לקמן]

מפני שלא קבל לשון הרע על עמוס כדלהלן.

ומבאר הגמרא: מנלן דאמני — מנין לנו שירבעם בן יואש נמנה עם מלכי יהודה?

דכתיב [בהושע א]: "דבר ה' אשר היה אל הושע בן בארי, בימי עוזיהו, יותם, אחז, יחזקיהו, מלכי יהודה. ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל".

ומנלן [מנין לנו] דלא קבל לשון הרע?

דכתיב [בעמוס ז י] "וישלח אמציה כהן בית אל [כומר לעבודה זרה] אל ירבעם מלך ישראל לאמר: קשר עליך עמוס בקרב בית ישראל, לא תוכל הארץ להכיל את כל דבריו".

וכתיב [שם פסוק יא] "כי כה אמר עמוס: בחרב ימות ירבעם".

אמר ירבעם: הם ושלום, לא אמר אותו צדיק כך. ואם אמר, מה אעשה לו? והרי שכינה אמרה לו. (3)

אמר רבי אלעזר: אפילו בשעת כעסו של הקדוש ברוך הוא, הוא זוכר את הרחמים. שנאמר [בהושע א] "כי לא אוסיף עוד ארחם את בית ישראל". והזכיר לשון "ארחם" בתוך נבואת פורענות. (4)

רבי יוסי בר רבי חנינא אמר: מהכא מכאן נלמד דבר זה. שנאמר בהמשך הפסוק "כי לא אוסיף עוד ארחם את בית ישראל — כי נשא אשא להם".

ואף על פי שמשמעות הפסוק היא בלשון תמיהה: "וכי נשא אשא [אסלח] להם"?! מכל מקום, כיון שמוזכר כאן לשון "נשא אשא", שהוא לשון סליחה, דרשו חכמים שהקדוש ברוך הוא זוכר רחמיו בשעת כעסו.

ואמר רבי אלעזר: לא הגלה הקדוש ברוך הוא את ישראל לבין האומות אלא כדי שיתוספו עליהם גרים. שנאמר: [הושע ב

3. שלא קיבל ירבעם את זה? זהו ממה שכתוב בתחילת הושע שמנה את ירבעם בן יואש עם מלכי יהודה.

4. נראה שהוכיח ממה שלא נאמר "לא אוסיף

3. כך לשון הרד"ק שם: "ולא הרע לעמוס על זה. כמו שכתוב בתחילת ספר הושע". ומדבריו נראה שהגמרא הוכיחה מהפסוק שאמציה אמר לשון הרע לירבעם על עמוס. ומנין לנו יודעים